

Politikai hírek.

(A horvát képviselők és Tisza István gróf. — A munkapárt és a horvát képviselők együttműködése. — Hiábavaló agitálás a választókerületi beosztások ellen.)

(Saját tudósítónktól.) Tulzás nélkül történeti jelentőségének mondható a mai nap, mikor a horvát képviselők teljes számban először jelentek meg hosszú idő után a képviselőházban.

A horvátok szónoka ép úgy, mint ennek nyilatkozatára adott válaszában Tisza István gróf miniszterelnök egybehangozón az állami közösséget jelölték meg, mint egymásra utalt két nemzet közötti megértés alapját és minden felmerülő ellentét kiegyenlítésének biztosítékát. Méltán ünnepelte a munkapárt a miniszterelnököt, kinek a mai nap egyik legnagyobb politikai sikerét, az újabb történelem egyik legfostosabb eseményét jelenti.

A miniszterelnök a közfelfogásnak rendkívül szerencsésen adott kifejezést, a mikor az ellenzék távolmaradásáról szólva, a képviselőház osztatlan tetszése mellett rámutatott, mily sajtáságos módon válogat az ellenzék a tárgyak közt, melyekhez a képviselőházba bejön és a melyeknek tárgyalásától távolmarad. Így például legutóbb Czernin ügyét tartotta legfontosabbnak, de a létszámemelést, mely miatt nemrég az egész országot felforgatta, nem tartotta érdemesnek, hogy a tárgyalásban résztvegyen. A horvát ügytől megint távoltartotta magát. Nyilvánvaló, hogy a kormánynak ez ügyre vonatkozó javaslatát, a vasutas pragmatikát az ellenzék szíve mélyén helyesli és magáévá teszi.

A horvátok részt vettek a munkapárt mai pártvacsoráján.

A pártvacsora előtt a horvát képviselők tisztelegtek Tisza István gróf miniszterelnök előtt és őszinte elragadtatással adóztak a miniszterelnöknek, kifejezték örömeiket, amiért Tisza gróf fölismerte a kérdés létjogosultságát és megtalálta azt az utat, amelyen együtt haladhatnak a parlamentben is az ország s a magyar állam érdekében. A horvátok szónoka kifejezte azt is, hogy remélik, miszerint befejezést nyer az a békés törekvés, amely a mai stádiumba is Tisza gróf bölcsessége folytán eljutott.

Tisza miniszterelnök keresetlen szavakban szólott a horvát képviselőkhöz és különösen azt hangsúlyozta, hogy teljes bizalommal viseltetik a horvát képviselők irányában s kéri, hogy az ő misszióját is így: teljes bizalommal fogadják. Akkor nem marad el a békés megértés, a zavartalan és áldásos együttműködés. Békét és munkát teremteni minden vonalon, az állam és az erős Magyarország érdekében: ez a feladat!

Hosszan tartó éljenzéssel fogadták Tisza István beszédét, majd a *nemzeti munkapárt helyiségeiben* jelentek meg a horvát képviselők, hol szívesen fogadták őket és Vojnits Sándor báró intézett hozzájuk üdvözlő beszédet. Innét a Hungáriába együtt mentek át a munkapárti és horvát képviselők, a heti vacsorára, a melynek során több tósztt hangzott el.

Politikai körökben mosolyognak az ellenzéki sajtó azon beállításán, hogy bizonyos választókerületek megszüntetésé-

vel próbálja izgatni a közvéleményt. Ez valóban nevetséges, mert egyetlen kerületnek a képviselőküldési joga sem szűnik meg, sőt több kerület és több választó lesz, mint eddig és éppen emiatt vált szükségessé a választókerületeknek új beosztása.

A megtámadott bajai főispán.

— Elnapolták a tárgyalást. —

(Saját tudósítónktól.) Két és fél évvel ezelőtt, 1911. szeptemberében a *Friss Hírek*-ben több cikk jelent meg ifjabb Szemző Gyula, az akkori bajai főispán ellen. A cikkek durva hangon, a legsúlyosabb vádakat tartalmazták, amelyekből ha csak egy is igaznak bizonyul, nemcsak súlyosan kompromittálta volna a volt főispánt, hanem még bünvádi eljárás is lett volna a következménye. Természetesen Szemző Gyula érezve a maga igazát és tudva, hogy a támadó cikkeket Holósi Ödönnek, a lap akkori szerkesztőjének Burnáty Pál, egyik elbocsátott alkalmazottja sugalmazta boszúból, a cikkíró Hollósi ellen és az információkat adó Burnáty ellen is sajtó útján elkövetett rágalmozásért megtette a bünvádi följelentést. Hogy a cikkeket milyen tenorban írta Holósi, erre jellemző az egyik cikk címe, mely így hangzott: „*II. Rózsa Sándor főispán*”.

A följelentés után megindult a bünvádi eljárás és majd három évi hányatás után ma végre eljutott a főtárgyalásra.

A mai tárgyaláson Hevessy Kálmán elnökölt. A vádat hivatalból Decleva Dénes királyi ügyész képviselte. Megjelent mind a két vádlott: Hollósi Ödön és Burnáty Pál. Szemző Gyula azonban nem jött el a tárgyalásra. Az esküdtszék megalakulása után az elnök felolvasta a vádiratot, amely szerint a közlemények zsarolással, személyes szabadság megsértésével, nocsábitással és más ilyes mikkel vádolták a főispánt. A cikkeket Holósi Ödön, a lap akkori szerkesztője írta, az adatokért Burnáty Pál, a főispán gazdasági intézője írásban vállalt felelősséget. Többek között azzal vádolták Szemző Gyulát, hogy Kreutzer Vilmos bécsi vadkereskedőt, aki kétezer koronával tartozott a főispánnak nyulakért, lecsalták *Duboka* pusztára, ott három napig fogva tartották és kinozták, amíg csak aláírásával biztosítékot nem ígért a tartozás fődőzésére. Ebben az ügyben egyébként már jogerős ítélet is van, a kuria három hónapi fogházra ítélte Burnáty Pált, mert ő csukta be a bécsi vadkereskedőt. A gazdasági intéző azzal védekezett, hogy a főispán utasítására cselekedett.

A cikkek azzal is vádolták a főispánt, hogy fiatal lányokat elcsábított és azután rábirta volna őket magzatuk elhajtására. Az egyik közlemény szerint a főispán csendőrökkel jogtalanul elfogatta Burnátyt, a kinek Szemzőre vonatkozólag kompromittáló levelek voltak a birtokában.

A vádirat felolvasása után az elnök Hollósi Ödönt hallgatta ki először. Hollósi azzal védekezett, hogy az általa megírt cikkeket foglalt adatok valóságáért Burnáty Pál írásban vállalta a felelősséget. Neki nem állt módjában tényállásról meggyőződni, ő tehát legfőjebb abban hibás, hogy elhitte Burnáty állításait. Burnáty vallomásaiban pedig azt adta elő, hogy ő nem érzi magát bűnösnek, amiket mondott, azt bizonyítani is tudja és épen ezért kéri a bizonyítási eljárás elrendelését. Az elnök mielőtt efölött határozott volna a bíróság, a tárgyalást délután 4 órára halasztotta.

A délutáni tárgyaláson, mivel tanuk beidévezve nem voltak, a büntüghöz csatolt iratok felolvasására került a sor. Ekkor Burnáty védője és az ügyész is, azt kérték, hogy mivel az összes szükséges iratok nincsenek becsatolva, napolja el a bíróság a tárgyalást. A bíróság tanácskozássra vonult vissza és később kihirdette határozatát, amely szerint az iratok beszerzése végett a tárgyalást elnapolják. Tekintve, hogy két és fél év múlt el még főtárgyalásra került az ügy, nem lehet

tudni, hogy hány év múlva szerzik be az összes iratokat, amikor is majd még a bizonyítási eljárás elrendelése fölött is kell döntenie a bíróságnak.

Hogyan támogatják Szegeden a munkanélkülieket.

— A főkapitány nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország szerdai számában részletesen foglalkoztunk azzal a kimutatással, amelyet a szegedi szociáldemokrata párt vezetősége készített el a munkanélküliségről. Megírtuk, hogy Varsandán László párttitkár a statisztikát Somogyi Szilveszter dr. főkapitány elé terjesztette azzal, hasson oda, hogy a tanács a kimutatás adatai alapján segítse a munkanélkülieket, illetőleg ilyen értelmű javaslattal terjessze a közgyűlés elé a munkanélküliek ügyét. Amint azonban Somogyi Szilveszter dr. főkapitánytól értesültünk, a rendőrség előbb meggyőződik róla, hogy a szociáldemokrata párt vezetőségének kimutatása csakugyan megfelelő-e a valóságnak, a rendőrség közlegei sorra fölkeresik azokat, akik a listán a kétszázegy munkanélküli között szerepelnek és segítyt csak azoknak javasol adni, akik igazán rászorultak. A főkapitány urnak erre vonatkozó nyilatkozata a következő:

— Megkaptam és átnéztem azt a statisztikát, amelyet a szociáldemokrata-párt vezetősége készített a szegedi munkanélküliekről. Ilyen statisztikának mi is birtokában voltunk, még mielőtt a munkanélküliek ügyét a közgyűlés elé vittük volna. A rendőrség azt az eljárást követte az adatok összegyűjtésénél, hogy íveket bocsátottunk ki minden nagyiparosnak, gyárosnak, stb. és maguk a munkaadók közölték velünk, hogy a téli hónapok miatt hány munkást bocsátottak el. Megkaptuk ezeknek a munkásoknak a neveit, lakcimeit, a közlegeim kimentek hozzájuk és személyes tapasztalatok alapján informáltak engem, hogy kit milyen összegű segélyben részesítsünk. Ha kívánják, át is adhatom a kimutatást, amely kerületek szerint sorolja fel azokat, akik bizonyos összegű segélyt kaptak. Ami már most a szociáldemokrata-párt statisztikáját illeti, ennek az adatait ugyancsak kerületek szerint fogjuk ellenőrizni. Erre azért van szükség, nehogy a rosszabb helyzetben lévők megrövidüljenek azoknak a javára, akik sokkal türethetőbb helyzetben vannak. A segélyt kérők között például találtunk már olyat, aki csak harminc korona házbérrel tartozik, már pedig ennél nagyobb nyomor is van Szegeden...

A főkapitány ur rendelkezésünkre bocsátotta azt a kimutatást, amely kerületek szerint tünteti föl, hogy kik mennyi segélyben részesültek. (Neveket természetesen nem közlünk.) A kimutatás szerint a rókusi kerületben a következő munkanélküliek kaptak segélyt: egy nőtlen 15, egy nő, nyolc gyermek atyja 50, egy nő 15, egy nőtlen 15, egy nő 2 gyermekkel 20, egy nő négy gyermekkel 30, egy nőtlen 15, egy nő három gyermekkel 30, egy nő egy gyermekkel 20, egy nőtlen 20, egy nőtlen 10, egy nő három gyermekkel 30, egy nő egy gyermekkel 20, egy nő egy gyermekkel 20, egy nő négy gyermekkel 30, egy nőtlen 10, egy nőtlen 10, egy nő öt gyermekkel 35, egy nő hat gyermekkel 40, egy nő öt gyermekkel 35, egy nő három gyermekkel 30, egy nő 10, egy nőtlen 15, egy nő 15, egy nőtlen 10, egy nőtlen 15 koronát. A rókusi kerületben tehát huszonhat résztlen, résztlen nőtlen munkanélküli eddig összesen ötszázötvenöt korona segélyt kapott.

A II. kerületben, Felsőváros területén így